

Kære læser - har du mulighed for at støtte os?

POV er et uafhængigt medie, der er åbent for alle og støttet af vores læsere.

Vi vil ikke lukke vores indhold inde bag en betalingsmur, men det koster selvfølgelig at lave redigeret kvalitetsjournalistik.

Hvis du har mulighed for at støtte POV med et fast månedligt beløb, kan du hjælpe os med fortsat at udkomme.

Det kan du gøre nemt og direkte med Visa eller Mastercard ved at klikke her:

- 25 kr./md. →
- 50 kr./md. →
- 100 kr./md. →

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

Journalisten, vi savner i dagens medier

af Dorte Toft

Publiceret 23/09/2019 i Bøger/Kultur/Politik & Samfund

BOG // ANMELDELSE – Gretelise Holms nye bog *På tryk – Gennem et halvt århundrede* efterlader læseren opildnet, nedslået og alligevel fornøjet. Opildnet af journalistikken med øje for manglende retssikkerhed for ”de elendige”, om i den anden ende af byen eller tusindvis af kilometer væk. Nedslået af, hvorledes mønstre gentages, fordi det tjener magten. Fornøjet af humoren i den skarpe pen, skriver journalist Dorte Toft, der dog finder bogen for lang.

Den garvede journalist og forfatter, Gretelise Holm, har i sit lange liv set mange ”hekse” komme og gå. Syndebukke, udpeget af politikere og andre magtfulde. Personifikation af det onde og det forkerte, så folks opsparede aggressioner og had kan få afløb mod de usle, de fattige, de farlige, de elendige. Så der kan høstes bifald til groteske, symbolpolitiske skærpelser gældende syndebukkene, mens alskens andet får lov til at passere i fred til fordel for de privilegerede – eller måske blot i afmagt.

Sådan var det i 1600-tallet, sådan er det stadig i dag, fortæller Gretelise Holm i bogen *På Tryk – Gennem et halvt århundrede*, der rummer udsnit af hendes reportager, kommentarer, essays og bøger. Heksene skiftes godt nok ud alt efter hvilke strømninger, der bedst tjener magten. I de seneste år er heksen som bekendt blevet lig med muslimer samt kontanthjælpsmodtagere, hjulpet alt for godt på vej af mediefolk, massivt rekrutteret fra lag, der hverken kender noget til livet som fremmed eller fattig. Intet inden for huden. Ingen lugt af fattigdom, ingen stigmatisering grundet farve eller fattigdom, ingen påført skam.

“

Gretelise Holm har et særligt øje for magtens væsen, magtmisbrug og ikke mindst for hvem, der rager

Gretelise Holm kommer fra en fattig, børnerig familie, der af sognerådsmedlemmer blev forsøgt udstillet som nassere, som usædvanligt dyre for samfundet. Stemplingen skete, da hendes mor insisterede på, at den kvikke datter skulle have chancen for tre års yderligere skolegang i stedet for at skulle ud at tjene som 14-årig. Skulle hendes datter virkelig belaste det offentlige yderligere, spurgte de fremmødte sognerådsmedlemmer. ”Ja, sådan skal det være. Det står i loven, at hun har ret til det.”

Syg prioritering

Tak til Gretelise Holms mor for ikke at lade sig kue, for bogen er også en uundværlig illustration af behovet for journalister, der ikke bare er udklækket af det bedre borgerskab. Gretelise Holm har et særligt øje for magtens væsen, magtmisbrug og ikke mindst for hvem, der rager magtens lakajer en papand andet end som middel til at skabe angst og foragt.

Hun sætter fingeren på, hvor sygt det er, at retssystemet straffer de svageste uproportionalt hårdt, hvis de træder ved siden af. Blandt andet fortæller hun om den mindrebemidlede mand, der lige fik tjent nok til dagen og vejen ved at sælge bananer på Strøget, om end det var ulovligt. Han fik en bøde på 25.000 kroner (nutidsværdi kr. 100.000), og endte et halvt år i gælds fængsel, fordi han ikke havde en chance for at kunne betale. Men industrivirksomheden Superfos, der ulovligt byggede en ammoniaktank på Fredericia havn, fik en bøde på 10.000 kroner.

Gretelise Holm får gang på gang illustreret paradokser, der strider imod sund fornuft, også når [hun fortæller om den ulykkelige skæbne for en 15-årig grønlandsk dreng](#) i et retssystem defineret af kolonimagten Danmark, men gældende udelukkende Grønland. En 15-årig dansk dreng ville aldrig nogensinde kunne udsættes for det samme.

Det spektakulære fokus

Under læsningen kom jeg til at længes efter den gang, hvor retsreportere sad på bænken også i relation til almindelige sager og ikke som i dag, hvor de store medier næsten udelukkende dækker

Flere timer i retslokalet ville hjælpe nutidens reportere og redaktionschefer til at blive mere bevidste om det ulige system, de ulige vilkår. Og journalisterne ville også blive bedre bekendt med om råd i lovgivning og retshåndhævelse, for selvfølgelig er der svagheder også i det danske system.

“

Kronikken spredes viralt, hver gang det viser sig, at det simpelthen er umuligt for en magtfuld mand at diskvalificere sig selv fra en god post i medier

Men bogen favner langt bredere en retsreportage og socialstoffet, og i starten ses det måske allermost læste fra Gretelise Holms side, en kronik med overskriften ”Skiderikker og stortabere”. Den handler om de danske medier og mænd.

Kronikken spredes viralt, hver gang det viser sig, at det simpelthen er umuligt for en magtfuld mand at diskvalificere sig selv fra en god post i medier, uanset hvor meget han end har skejet ud. Om han har overskidt en kontorsofa, tørret røv i gardinet og krævet seksuelle ydelser, om han i fuldskab har torpederet en betonsten på motorvejen, om han har brændt 400 millioner kroner af andres penge af på ingenting. Intet bider på.

Siden kronikken blev skrevet har nye eksempler dokumenteret, at mænd ikke kan diskvalificere sig, så alt tyder på, at netværket af magtfulde mænd i mediebranchen elsker de frække, om disse er 35 år eller 55. De samles op, støves let af og placeres i favorable stillinger i medierne.

Øretævernes holdeplads

Hvor mange pladser efterlader det til kvinderne? Spørgsmålet stilles polemisk af forfatteren, der er skarp som en ragekniv, når det gælder at påpege ulige vilkår og ulige muligheder for kvinder og mænd. Det er godt nok øretævernes holdeplads som kvindelig journalist at begive sig

ind på det område, men Holm har stået solidt, bevæbnet med humor, overbærenhed samt alverdens historiske og aktuelle fakta.

Politisk er der ubestrideligt en minusstatus i ligestilling, uanset at det ekstremt kønsopdelte arbejdsmarked og den såre skæve repræsentation på ledelsesniveau udgør et erkendt problem for Danmark. Forfatteren illustrerer, hvor lavt emnet rangerer ved blandt andet at citere Jakob Ellemann-Jensen i hans daværende rolle som politisk ordfører. Da han efter regeringsomdannelsen (VLAK) trådte ind i Venstres gruppeværelse med en hilsen fra sin søster, lød beskeden således: ”Jeg skal hilse fra ministeren for nordisk samarbejde og... noget andet ligegyldigt”. Karen Ellemann var også minister for ligestilling.

Gretelise Holm kommer ind på dobbeltmoralen – for eksempel, hvor grotesk det er med den store ophidselse over, at visse kvinder af udenlandsk oprindelse bærer tørklæder, mens stort set ingen kerer sig om, at der er nøgne, handlede udenlandske kvinder, der skal betjene danske mænd på bordellerne.

“

Fem års ophold i Zimbabwe fik hende til at råbe op mod ”Tågede evalueringsrapporter fra Danida-lønnede konsulenter”

Blandt forfatterens øvrige fokusområder er militæret, hvor hun tilbage i 1977 medvirkede til at få sat en stopper for børnesoldater i Danmark – for at knægte på 16-17 år kunne tegne kontrakt som professionelle soldater og blive oplært til at dræbe, selv om den vej kan synes overmåde spændende for en ung mand, der står i vadestedet inden voksenlivet.

Hun påpeger desuden, hvor sygt det er, når den største del af bistand til udviklingslande bruges til at opbygge militær fremfor til at hjælpe folket. Fem års ophold i Zimbabwe fik hende til at råbe op mod ”Tågede evalueringsrapporter fra Danida-lønnede konsulenter” og fraværet af på konkrete krav fra giveren om, hvad udviklingsbistand skal bruges til.

Gretelise Holms kendte modstand mod det arvelige monarki mødes til slut i bogen. Hun vil såmænd ikke afskaffe det, men blot privatisere det. Lad dem, som elsker monarkiet, inklusive eksportvirksomhederne, selv finansiere løjerne, lyder forslaget.

På tryk – Gennem et halvt århundrede måtte stundvis lægges til side, for der var hændelser, som berørte for dybt, som jeg slet ikke havde været opmærksom nok på, måske fordi mit journalistiske fokus har været på erhvervslivet. Heldigvis er noget af det værste, gjort mod borgere tidligere, afskaffet, indimellem takket være Gretelise Holms egen indsats, men alligevel kan det synes, som ingen bliver klogere, som om uheldige mønstre vil blive gentaget generation efter generation, om det så styres af magten eller hvad der kan kaldes for menneskets natur.

Gretelise Holm har igennem hele livet været en flittig forfatter med et letflydende sprog, og bogen er værd at læse, også selv om man har læst hendes selvbiografiske bøger. Den eneste anke, jeg har, er, at bogen er for lang. Den gode gamle ”kill your darlings” er sikkert svær, når det er et helt livsværk, det gælder, men bogen havde vundet på skarpere prioritering. Det havde måske nødvendiggjort mere udførlig opfølgning på udviklingen, end den, der allerede er, og som i øvrigt er et stort plus.

Lærerig tv-serie

Jeg håber imidlertid, at den med sit dybt faglige fokus på retsligt og socialt stof bliver pensum på journalistuddannelserne, selv om indholdet vist afviger fra, hvad der er i høj kurs på næsten alle af de pressede mediarbejdspladser i dag, nemlig generalister og stoffet, der udløser en helvedes masse klik.

Og så ville jeg ønske, at der blev produceret en tv-serie, baseret på nogle af de sager, som Gretelise Holm, har dækket. En tv-serie, der også gør os klogere på, hvorledes og hvorfor der går hårdest efter de svageste, og hvor mange der forsøger at spænde ben for de nødvendige ændringer. Det sker jo stadig.

På Tryk – Gennem et halvt århundrede

Gretelise Holm

515 sider

Harper Collins

Foto: Skribenten.

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

GRETELISE HOLM

JAKOB ELLEMANN-JENSEN

LIGESTILLING

MILITÆR

MONARKI

RETSPOLITIK

SOCIALPOLITIK

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

Ligestillingsproblemet og kønnet adfærd er ikke det samme

Stof til eftertanke i ny spændingsroman

Pia Christmas-Møller: Venstres krise og historiens tråde til fremtiden

DORTE TOFT SENESTE ARTIKLER

Dorte Toft er journalist og forfatter. Hun indledte sin karriere som programmør, tog siden journalistuddannelsen, men fastholdt i sit mangeårige virke som journalist interessen for teknologiudviklingen.

I disse år er fokus især på kunstig intelligens, robotter, der skal færdes blandt mennesker, samt overvågningstruslen. Blandt de øvrige fokusområder kan nævnes svindel, chikane via

Menu
nettet samt køn - også i relation til uddannelsesvalg og fordomme.

Toft har på CV'et blandt andet Dagbladet Børsen, Berlingske, Computerworld og DR, men hun har desuden mange års erfaring fra den "anden side af bordet." Gennem de seneste 15 år har hun været selvstændig, og blandt kunderne var Berlingske, hvor hun gennem 10 år førte bloggen Bizzen. Den opdateres dog ikke længere, men er stadig søgbar, hvilket ikke kun skyldes dækningen af teknologiudvikling og IT-politik, men også afdækningen af flere erhvervshistorier. Nogle erindrer måske, at bloggen var et væsentligt redskab, da Dorte Toft pustede Stein Bagger i nakken.

Dorte Toft er medforfatter til bøgerne "Bedrag – IT Factory, grådighed og magtsyge" og "Lykkelig i Nørderland – Hvem bygger fremtiden?". Begge udkom på Gyldendal i 2009. En lille bog med titlen "Magtkampens A-Z", skrevet under pseudonym, er det også blevet til.

Del gerne hendes indlæg, hvis du finder det interessant nok.

M E S T L Æ S T E

Brug det danske sprog, før det er too late

af Morten Holm-Nielsen | posted on October 6, 2019 | under Kultur, Satire